

Nadir Toprak Elementleri ve Türkiye: Jeopolitik Satrançta Yeni Dinamikler ve Aktörler

Zengin Toprakların Fakir Bekçileri:
Kritik Minerallerde Strateji İhtiyacı

DAHA HIZLI DAHA GÜÇLÜ

GÜRİŞ ENDÜSTRİ MADENCİLİK ÇÖZÜMLERİ

FRD
FURUKAWA

Robit
PARTNER

GÜRİŞ
İŞ MAKİNALARI ENDÜSTRİ A.Ş.

1958

15 Ocak 2026

Hukuki Gelişmelerle 2025 Yılında Madencilik Sektörü

Dr. Kerem Canbazoglu
Avukat
CAC Hukuk Bürosu
kerem@cac.com.tr

2025 yılı ülkemizde madencilik sektörünü ilgilendiren çok sayıda düzenlemeyi gündeme getirdi. Dünyada da madencilikle ilgili uzatılmayan maden imtiyazları veya ruhsatlar nedeniyle yatırım uyumsuzluklarında artış yaşandı. Yine maden sahalarına yönelik şirketler arası anlaşmalardan ve maden hakkı sahibi şirketlerin hissedarları arasında yaşanan sorunlar nedeniyle milletlerarası tahkim yargılamalarına taşındı. Yılı bitirirken, global madencilik sektöründeki hukuki gelişmeleri bir başka yazıya bırakarak, şimdilik kısaca 2025 yılında ülkemizde yaşanan hukuki düzlemdeki gelişmeleri hatırlatmak isteriz. Yoğun geçen bir yıla en başından itibaren bakmak eminim yararlı olacak, 2026 yılı faaliyetlerine de ışık tutacaktır. Bu vesile ile madencilik sektörünün tüm paydaşlarına 2026 yılında insan ve çevre hassasiyeti en önde tutularak gerçekleştirilecek verimli ve başarılı çalışmalar dilerim.

1. 14 Ocak 2025, Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliği

Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliği, enerji üretimi, metal üretimi ve işlenmesi, mineral endüstrisi, kimya endüstrisi atık yönetimi ve diğer faaliyetler altında belirli kapasitelerin üzerinde kalan kağıt, karton, fiber levha, tekstil elyafı, hayvan derisi ve postu tabaklama tesisleri ile gıda sanayi tesisleri için Sanayide Yeşil Dönüşüm (SYD) Belgelendirme sürecinin genel esaslarını, yetkili kamu kurumlarını, üçüncü taraf doğrulama kuruluşlarının yetki ve sorumluluklarını, SYD Belgesi gözden geçirilme ve yenilenme koşullarını, izleme gerekliliklerini, SYD sorumlusu ve baş sorumlusunu düzenlemekte, faaliyette bulunan tesisler için çevre izin ve lisansını takiben 90 gün içinde yönetmelik kapsamında belirlenen belgeleri ibraz etmek ve 31.12.2028 tarihine kadar en az F, 31.12.2030'a kadar da en az D seviyesi SYD belgesi almakla yükümlülüğü getirmektedir.

2. 25 Şubat 2025, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Kararı

Danıştay İDDK, 2025 yılında aldığı karar ile temyiz sınırı altında kalan maden kanunu uyarınca düzenlenmiş idari para cezalarının Danıştayda temyiz incelemesine tabii tutulmayacağına karar verdi. Bu düzenleme ile 2026 yılında temyiz sınırı olan 1.660.000TL'nin altında kalan maden idari para cezaları Danıştay 8. Daire'de temyiz incelemesine konu edilemeyecek ve ruhsatın bulunduğu ilin yargı çevresinde olan idare mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge idare mahkemesi (istinaf) kararı ile dava neticelenecek. Bu karar maden idari

yargısında (mera, orman, maden kanunu uygulaması açısından) içtihadı belirleyen ve uzun yıllardır bu davalara bakan Danıştay 8. Daire yerine hali hazırda 12 ilde bulunan bölge idare mahkemeleri (istinaf) tarafından bakılacak davalarda içtihat birliği yönünden sorun yaratabilecektir. 2025 yılında alınan bu önemli kararın olumlu veya olumsuz yansımalarını 2026 yılında göreceğiz.

3. 24 Mart 2025, Anayasa Mahkemesi'nin Maden Kanunu'nun 17. Maddesine "...karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler..." ibaresine dair Danıştay 6. Dairesi'nin Anayasaya aykırılık itirazının reddine dair kararı

Anayasa Mahkemesi, Maden Kanunu'nun 17. Maddesinde yer alan arama faaliyetlerine ÇED muafiyeti olarak değerlendirilen hükümlerle ilgili olarak yaptığı incelemede Madencilik sektörüne yönelik önemli değerlendirmelerde bulunarak iptal istemini (oy çokluğu ile) reddetti ve düzenlemeyi Anayasaya uygun buldu. Anayasa mahkemesi gerekçesinde madencilik sektörünün temel hammadde ve enerji ihtiyacının karşılanması, istihdamı yoğun bir sektör olması, hizmet, ana ve yan sanayi sektörlerini teşvik etmesi, bölgesel ve yerel kalkınmayı ön plana çıkararak hem işsizliği önlemesi hem de göçü azaltması ve yeraltından çıkarıldığı anda katma değer sağlaması gibi özellikleri nedeniyle ülke kalkınmasında büyük rol oynadığı belirtilmiştir. (Bkz. Para.26, Ayrıca benzer yönde değerlendirmeler için bkz. AYM, E:2010/85, K:2012/13, E:2018/7, K:2018/80) Bununla beraber doğal kaynakların israf edilmeden insan ve çevre sağlığına uygun şartlarda çıkarılması ve işletilmesinde çevre sağlığının gözetilmesi, bu amaç ve tabii servet ve kaynakların verimli kullanımı arasındaki makul dengeye dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. (Bkz. Para.27) Üretime yönelik olmayan karot, kırıntı ve numune alma faaliyetlerinin ÇED sürecinden muaf tutulması suretiyle faaliyetlerin hızlı ve verimli şekilde yapılmasının amaçlandığını da gözetken Yüksek Mahkeme, kullanılan malzemenin niteliği, sondaj yuvasının çapının dar olması nedeniyle karotlu sondajların su, jeotermal ve petrol sondajlarına nazaran çevresel etkilerinin oldukça düşük olduğunu belirterek (Bkz. Para.30) maden varlığının tespiti için zorunlu olan arama faaliyetlerinin sadece sınırlı bir alanda hızlı ve verimli çalışma yapılması

amacıyla düzenlendiği, bu yönüyle kuralın devletin çevrenin korunmasına ve kirlenmesinin önlenmesine yönelik pozitif yükümlülüklerle aykırı yönünün olduğunun söylenemeyeceği ifade edilmektedir. (Bkz. Para.32) Bu karar sevindirici olmakla beraber karşı oylarında ise sondajla 4000 metre derinlikten daha fazlasına gidilebileceği, ÇED muafiyeti yerine sondajla oluşabilecek etkileri önlemeye matuf farklı çevresel değerlendirme usulleri getirilmesi gerekeceği (Sayın Seferinoğlu karşıoyundan), Danıştay 6. Dairesinin 2022/7428 sayılı kararında karot sondajlarının 4000 metre derinlikten daha fazlasına gidebilen sondajlar olduğunun belirtildiği (Sayın Yaşar karşıoyundan), belli bir bölgede maden arama faaliyetlerinin yüzlerce ve hatta detay araştırmalarda binlerce sondajı gerektirdiği, bölgede yüzlerce sondaj yapılması gerektiğinde her biri için 400 metre karelik faaliyet alanının oluşturulması bunlar için zemin tesviyesi, gerekirse ağaç kesimi yol açılması gibi işlemlerin aynı alanda yüzlerce kez tekrarlanacağı gözetildiğinde faaliyetin çevresel etkisinin olmayacağını söylenemeyeceği (Sayın Gökcan karşıoyundan) sondaj alanı, yapılacak sondaj sayısı, yüzölçümü, derinliği ve üst sınırlara ilişkin kanunda düzenleme bulunmadığı, arama alanı büyüüp sondaj sayısı arttıkça bunların çevreye yönelik olumsuz etkilerinin farklılaşabileceği, ancak kanunda buna yönelik düzenleme bulunmadığı, kanundaki ifadenin maden arama hazırlık aşaması olarak görülmekteyse de bunlarla da kalıcı ve olumsuz etki oluşabileceği (Sayın Hakyemez karşıoyundan), kural ile karot, kırıntı ve numune alma faaliyetlerine yönelik sathi hazırlık işlemlerinin nasıl yerine getirileceğine dair sınır çizilmediği (Sayın Menteş karşı oyundan) gibi değerlendirmelerin sektör tarafından dikkatle değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Özellikle 4000 metreye kadar gidebilen karotlu maden arama sondajı, binlerce sondaj lokasyonunda sondaj yapılması gibi rakamların mahkeme kararlarına kadar yansımış olması, maden sahalarında yapılan sondaj çalışmalarının kapsamı ve bu çalışmalar sonrasındaki rehabilitasyon işlemlerinin de kamuoyunun bilgisine sunulmasını gerektirdiği görülmektedir. Nitekim bu Anayasa Mahkemesi kararı ile, Maden Kanunu'nun 17'nci maddesinde yer alan ÇED muafiyetinin iptali istemi reddedilmiş olmasına rağmen, 2025 yılında bazı idare mahkemelerince arama ruhsatlarının aşamalarına uygun ÇED kararları bulunmadan düzenlendiğinden bahisle maden ruhsat hukukunun sonlandırılmasına yönelik kararlar alındığı veya orman izin davalarında orman idaresinin olumlu görüşlerine rağmen mahkemelerin bu kadar çok alanda sondaj için tek seferde izin talep edilmesini hukuka uygun görmeyen kararları ile karşılaşılmaktadır.

4. 24.Mart 2025, Anayasa Mahkemesi'nin Maden Kanunu'nun 24. Maddesinin değişik onbirinci fıkrasında yer alan "...süresi içinde yükümlülüklerini yerine getirmeyen ruhsatlar için her yıl 50.000TL

idari para cezası verilir." ifadesinin iptali istemli Afyonkarahisar İdare Mahkemesi'nin başvurusunun reddine dair karar

Anayasa Mahkemesi aynı tarihte yayımlanan diğer bir kararında ise 7. Madde izinlerinin 3 yıl içinde alınmaması halinde idari para cezası verilmesine yönelik Maden Kanunu'nun 24. Maddesinin 11. Fıkrasındaki ifadenin, gerekli izinlerin alınamamasının ruhsat sahibinin kusurundan kaynaklanmamış olabileceği, izinlerin herhangi birinin alınmaması ile hiçbirinin alınmamasının farklı durumlar olduğu ve maddede buna yönelik bir ayırım yapılmadan aynı tutarda cezanın belirlendiği, beklenmeyen hal istisnasının maddede yer almadığı, bu yönlerden hukuki belirlilik, ölçülülük ilkelerini ihlal ettiğini gerekçesiyle önüne taşındığı uyuşmazlıkta söz konusu talebi (oy çokluğu ile) reddetmiştir. Anayasa Mahkemesi, söz konusu düzenlemenin Anayasanın 168. Maddesindeki kamu yararına dönük olduğu ve anayasal açıdan meşru amaca dayandığını, kuralla işletme ruhsatlarında izinlerin alınması konusunda ruhsat sahiplerinin harekete geçmeye zorlandığı, böylelikle maddencilik faaliyetlerinin denetlenmesi ve faaliyetlerin devamının sağlanmasının amaçlandığı, kanunda düzenlenen 7. Madde izinlerinin alınması durumunda uygulanacak idari para cezasının ulaşılmak istenen amaç açısından elverişli olduğu, gerekli olmadığının söylenemeyeceği, idari para cezalarına karşı dava açma hakkı olduğundan ölçülülük ilkesine de aykırı olmadığı ifade edilerek iptal istemi reddedilmiştir. Karardaki karşı oy görüşünde ise Sayın Menteş düzenlemenin "...bu izinlerin tamamı ilgili mevzuatlarında öngörülmüş, Devlet kurumları tarafından onaylanan izinlerdir. Bu izinler işletme ruhsatı sonrası hepsi aynı anda başvurulup alınan izinler değildir. Birbirine bağımlı olan bir izin olmadan diğerine başvuru yapılamayan prosedürleri içermektedir. Bu süreçlerden herhangi birindeki gecikme nedeniyle işletme ruhsat alan gerçek ya da tüzel kişiler cezalandırılmaktadır...düzenlemede beklenmeyen hal ve mücbir sebep durumuna yer verilmemesi idari yargı süreçlerinden kaynaklanan gecikmelerin dikkate alınmaması söz konusu izinlerin birbirine bağımlı ve birbirini etkileyen idari süreçleri gerektirdiğinin dikkate alınmaması ayrıca hangi izin başvurusunun hangi aşamasında olduğuna bakılmaksızın idarenin bütünlüğü ilkesine aykırı olduğu" gerekçeleriyle Anayasa'nın belirlilik, ölçülülük, suç ve cezaların kanuniliği, idarenin bütünlüğü ilkelerine aykırı olduğu belirtilmektedir.

3 Mayıs 2025, Mera Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Maden Kanunu'nun 7'nci madde izinlerinden olan mera tahsis değişiklikleri ile ilgili değişiklikler getiren yönetmelikle, mera fonu kaldırılmış, mera tespit işlemlerinde yer alan Komisyon ve Teknik Ekipler Kararı'nın alın-

ması daha önce toplantıya katılanların salt çoğunluğu iken, değişiklikle üye tam sayısının salt çoğunluğu haline getirilmiştir. Tahsis amacı değişikliğine dair 8'inci maddede yapılan değişiklikle tahsis amacı değişikliği süresi sonunda 1 ay içinde başvuru yapılması ve aynı amaç ve koordinatlarda olması koşuluyla ot bedeli alınmaksızın teminat güncellenerek ruhsat süresince tahsis değişikliğinin uzatılması imkânı sağlandı.

5. 29 Mayıs 2025, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar

Önceki 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve 2/1/2018 tarihli ve 2018/11201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır. Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da teşvik sistemi sınıflandırması içinde madencilikle ilgili teşviklerin konuları aşağıdaki gibi değerlendirilmektedir. Yeni teşvik modeli ile teşvikler; Proje Bazlı Teşvikler (HIT 30 Programı), Yatırım Teşvikleri olarak ikiye ayrılmaktadır. Yatırım Teşvikleri; Teknoloji Hamlesi, Yerel Kalkınma Hamlesi ve Stratejik Hamle alt başlıklarından oluşan Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ile Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi'nden oluşmaktadır. Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi içerisinde Öncelikli Yatırımlar (Md.9) içinde a) *IV-b Grubu madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretim yatırımları (md.9/1f)*, b) *Maden istihraç ve/veya işletme yatırımları*, c) *Arama ruhsat veya sertifikası sahiplerinin ruhsatlarında yapacağı arama yatırımları*, d) *Çevre izin ve lisans yönetmeliği kapsamında çevre lisansına tabii yatırımlar* madencilik sektörüne yönelik teşvikler sağladığı gibi, Hedef Yatırımlar (Md.10, Ek-3 listede yer alanlar) içinde de a) Madencilik ve taş ocakçılığı ve b) İmalat başlıkları altında diğer teşviklere yer verilmiştir.

6. 04 Haziran 2026, 7549 sayılı Kanun ile Maden Kanunu'nun Ek-16, Ek-17 ve Ek-18'inci maddelerinde yapılan değişiklik

Söz konusu düzenleme ile MAPEG'in mal ve varlıkları devlet malı sayılarak haczedilmez statüye kavuşturulmuş (Ek Md.16/1.f), MAPEG'in iş ve işlemleriyle ilgili vergi mevzuatı kapsamında tanınan muafiyet ve istisnalar düzenlenmiş MAPEG'in görevleriyle ilgili alacağı binek araç hariç vasıta, makine, araç gereç vs. için özet tüketim hariç diğer vergilerden muafiyet tanınmaktadır. (Ek Md.16/2 ve 3f) Ayrıca, görev ve sorumlulukları nedeniyle yargılanacak MAPEG personeline tarife uygun avukatlık ücreti ve belgeli masraflarının (mahkûmiyet halinde geri alınmak şartıyla) ödenmesi yolunda yasal hüküm getirilmiştir. (Ek Md. 17) MAPEG'in görev alanındaki konulara ilişkin tebligatın KEP veya UETS

üzerinden yapılması zorunluğu ve bu surette yapılacak bildirimelerin Tebligat Kanunu'na göre geçerli olacağına dair düzenleme yapılmıştır. (Ek Md-18/1.cümle)

7. 26 Haziran 2025, ÇED Yönetmeliği Değişikliği

2022 ÇED Yönetmeliği'nde 2025'te yapılan düzenleme ve değişikliklerle ÇED sürecinde usulün önemli bir parçası olan "askıda ilan" ve "çevresel etki değerlendirmesi proje alanı" kavramları yeniden (md.4/b ve 4/ı) tanımlanmıştır. Ayrıca ÇED sürecinin başladığına dair yapılacak duyurunun içeriği ve usulüne dair maddedeki değişiklikle il müdürlükleri açısından ÇED sürecinin başladığını askıda ilan, anons ve benzer şekilde duyurmak takdir hakkı dışında bağlı yetki ve görev haline gelmiştir. (md.8/4) Ayrıca, Yönetmelik değişikliği ile Ek-1 ve Ek-2 kapsamında kalan projelerle ilgili bazı belirlemeler de yapılmıştır.

8. 02 Temmuz 2025, 7552 sayılı İklim Kanunu

İklim değişikliği ve düşük karbon ekonomisine geçiş son yıllarda dünya ve ülkemizin en önemli gündemlerinden biri olup ülkemizi de 2021 yılında Paris Anlaşması'na taraf olmuş ve 2053 net sıfır emisyon hedefi çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı nezdinde İklim Değişikliği Başkanlığı oluşturulmuştu. Bu çalışmalar çerçevesinde İklim Kanunu hazırlanmış ve yasalaşmıştır. İklim Kanunu ile getirilen emisyon ticaret sistemi, emisyon izni, yıllık raporlamalar, karbon piyasası işlemleri gibi pek çok yeniliğin değişen dünyada geleneksel madencilik faaliyetlerinde de bir dönüşüm yaratması kaçınılmaz görünmektedir. Özellikle, bitkilerin sınıflandırılmasını ifade eden taksonomiye atıfla yeşil taksonomi olarak ifade edilen düşük karbon ekonomisine geçişe uyumlu faaliyetlerin belirlenmesi noktasında madencilik sektörünün katma değerli alanları itibarıyla İklim Kanunu'na dayalı olarak hazırlanmakta olan Yeşil Taksonomi Yönetmeliği'nde madencilik faaliyetlerinin yeşil ekonomiye geçişteki sınıflandırmalarda yer bulabilmesi veya AB örneğinde kömürlü termik santraller ve nükleer santraller için gündeme getirilen ayrıksı düzenlenmelerin, yasaklama yerine dönüştürücü şekilde mevzuat düzenlemeleriyle Türk madencilik sektörünün ülke ekonomisi açısından önemi itibarıyla dikkate alması önem arz etmektedir.

9. 19 Temmuz 2025, 7554 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Maden Kanunu Değişikliği)

Madencilik sektörü için çok önemli değişiklikler getiren yasal düzenlemede 24 Temmuz 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Kanun değişikliği sadece madencilik değil özellikle yenilenebilir enerji sektörüne dair de kapsamlı düzenlemeler yer almaktadır. Maden Kanunu'nda yapılan 12 maddeye dair düzenleme ile "madencilik faaliyetleri" olarak

tanımlanan aramalardan kapanış ve sonrasına kadar tüm aşamaları kapsayan süreçlerin ele alındığı söylenebilir. Yeni düzenlemede Kritik ve stratejik madenler kavramlarının tanımı yapılmış ve bunlarla ilgili acele kamulaştırma yetkisi doğrudan maden kanununda tanımlanmıştır. (md.8).

Kanun ile MAPEG tarafından ruhsat düzenleme öncesi süreçteki kurum görüşleri nedeniyle madencilik faaliyetlerine yönelik olumsuz değerlendirmelerin Kurul adı altında oluşturulan bir eş güdüm organı ile çözümlenmesinin amaçlandığı göze çarpmaktadır. Ayrıca madencilik faaliyetlerine ilişkin orman izinleri ile ÇED süreçleri için izin sistemi yeniden yapılandırılmaktadır.

Sahaların ruhsatlandırılmasına yönelik süreçler yeniden düzenlenmekte, arama ruhsatı sürecinde de proje yatırımları teminatla güvenceye bağlanmaktadır. İşletme ruhsatlarının süre uzatımı koşullarından biri de yıllık üretimlerin gerçekleştirilmiş olması olarak düzenlenmektedir.

İşletmeye geçmemiş IV. Grup ruhsat sahalarında aynı grubun farklı alt gruplardan ruhsat düzenlenmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Yine çevre ile uyum olarak ifade edilen maden sahalarının faaliyet sonrası durumuna ilişkin yükümlülüklerin rehabilitasyon adı altında düzenlendiği ve rehabilitasyon bedellerinin arttırıldığı, buna yönelik alınan bedellerin nemalandırılması düzenlemesinin getirildiği görülmektedir.

Yerli enerji hammaddesi, linyit kömürü ile üretim yapan enerji tesislerinin koordinatları belirtilen ruhsat sahalarına denk gelen tapuda zeytinlik vasfında bulunan alanlarda madencilik faaliyetlerinin yürütülebilmesiyle ilgili ilgili zeytinlik alanların taşınması, bu alanların rehabilitasyon yükümlülüklerine dair düzenlemeler Geçici 45. Madde ile yapılmış bunlarla ilgili kapsamlı hususların usul ve esaslarla düzenleneceği belirtilmiştir. Maden Kanununda yapılan bu değişiklik ile ilgili detaylı değerlendirmelerimiz Madencilik Türkiye Dergisi'nin 15 Temmuz 2025 tarihli 128. Sayısında yer almaktadır. (<https://madencilikturkiye.com/maden-kanunun-da-degisiklik-tasarisi-genel-kurula-gelirken/>) Maden Kanunu'nda yapılan bu düzenlemelerle ilgili Anayasa Mahkemesi'ne iptal istemli başvurular yapılmış olup henüz Anayasa Mahkemesi'nce bir karar verilmemiştir.

10. 23 Temmuz 2025, Maden Ruhsat Devir ve Rödövens Taleplerine İlişkin Bilgi ve Belge Dokümanlarının Güncellenmesi

Ruhsat devri ve rödövens taleplerine yönelik olarak standart dokümanlarda (1,2,3 ve 9) değişiklik yapılmıştır. Buna göre arama ruhsatı devir talebi bilgi ve belgeleri (1), izin bulunmayan işletme ruhsatı devri talebi bilgi ve belgeleri (2), işletme izinli ruhsat devri talebi bilgi

ve belgeleri (3) ve rödövens sözleşmesinin bilgi amaçlı şerh talebi bilgi ve belgelerinde (9) yapılan düzenlemelere genel hatları ile gözden geçirmek yararlı olacaktır.

Arama ruhsatlarına ilişkin vekaleten yapılan devir işlemlerinde (Belge 1) ve izni bulunmayan işletme ruhsatlarına ilişkin devir işlemlerinde (Belge 2) ve işletme izinli ruhsatların devir işlemlerinde (Belge 3) yapılan düzenlemelerde genel olarak 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; *"Bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtlar Damga vergisine tabidir."* hükmü gereğince ruhsatın satışına esas teşkil eden *"ruhsat satış sözleşmesi"* üzerinden tahakkuk eden Damga Vergisinin ilgili vergi dairesine yatırıldığına dair damga vergisi alındı makbuzu aslının ve taraflar arasında düzenlenen satış sözleşmesi örneğinin verilmesi, vekaletnamelerde ruhsatı hacizleriyle birlikte devralma yetkisinin özel olarak düzenlenmesi, ruhsat sahibi anonim şirketlerin yönetim kurulu ve limited şirketlerin ortaklar kurulu kararlarında alacakları ruhsatların varsa üzerlerinde hacizleriyle beraber devralınması şeklinde ifadenin eklenmesi, anonim şirket yönetim kurulu kararlarının yönetim kurulu üye salt çoğunluğuyla, limited şirket kararlarının da limited şirket ortaklarından şirket sermayesinin en az %66'sını temsil eden kişilerce alınmış olması, bakanlık onayı sonrası yeni ortaklık veya yönetim kurulu yapıları oluşmuş ise devir kararlarının güncellenmesi ve yeniden bakanlık onay sürecinin başlatılması düzenlemesi yapılmıştır.

Rödövens taleplerine ilişkin işlemlerle ilgili olarak ise (Belge 9); işletme ruhsatları için rödövens taleplerinde, aynı alana yönelik işlemleri sonuçlanmamış bir rödövens talebi bulunmaması ve ruhsat için devir talebi bulunmaması, rödövens sözleşmesinin en geç imzadan itibaren 3 aylık süre içinde MAPEG'e verilmesi, imza atan kişilerin sözleşmenin MAPEG'e verildiği tarihte yetkilerinin devam ediyor olması ve şirkette yetki durumunda değişiklik olmaması, vekaleten imzalanan sözleşmelerde vekaletin devam ediyor olması, vekaletnamelerde rödövens sözleşmesi yapmaya ve imzalamaya yetkisinin açıkça belirtilmesi tahakkuk etmiş ve son ödeme tarihi geçmiş ruhsat borcu olmaması, aktif YTK ataması ve daimi nezaretçi ataması yapılmış olması, rödövens sözleşmelerinin her bir ruhsat için ayrı olarak yapılması, birden fazla ruhsata dair olmaması, sözleşmelerde rödövens süresi bitişinin gün, ay ve yıl olarak açıkça belirtilmesi, süre bitışı sonrası sözleşmenin süresini muallakta bırakacak bir hüküm olmaması, azami olarak rödövens süresinin örneğin Maden Kanunu kapsamında uzatmalar dahil 2(b) grubu için hak sağlanabilecek maksimum süre olan 40 yıl olarak yapılabilmesi, rödö-

vansla çalışılacak alanların pafta ve koordinatlarıyla açıkça belirtilmesi hususları düzenlenmiştir.

11. 4 Ağustos 2025, Maden Kanunu'nun 45inci Maddesinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar

Maden Kanunu'nun Geçici 45'inci maddesi kapsamında yapılacak uygulamalara dair usul ve esaslar MAPEG'in web sayfasında yayımlanmıştır. İlgili madde kapsamında madencilik faaliyetlerine nasıl izin verileceği, zeytin ağaçlarının nasıl taşınacağı, kullanılan alanların rehabilitasyon bedeli ve esasları ve yeni zeytin sahası tesis edilmesine dair hususlar bu düzenlemede belirlenmektedir. Söz konusu düzenlemeye karşı Danıştay'da açılmış bir iptal davası bulunmaktadır.

12. 22 Ağustos 2025, Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

2024 yılında yürürlüğe giren Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik madencilik sektörüne yönelik orman izin rejiminde önemli değişiklikler getirmişti. Bunlar içinde en önemlileri verimli orman alanının yönetmelikle tanımlanması ve 150 hektardan fazla rehabilitasyona tabii orman izni alınamamasına yönelik düzenlemeydi. Bu düzenlemeye karşı açılan davalarda esastan verilmiş bir karar henüz yoktur. Temel tartışma alanı olan Maden Kanunu'nun 7'nci maddesine göre madencilik faaliyetlerini sınırlandıran düzenlemelerin Maden Kanunu yerine orman idaresinin yönetmelikleriyle yapılıp yapılamayacağı ve ormanların korunması amacının ötesine geçerek orman izni vermek suretiyle orman idaresinin madencilik faaliyetini kısıtlama hakkının olup olmadığına Danıştay'ın nasıl bakacağı beklenmektedir. Bu konuda davalar sürmekle beraber, 22 Ağustos 2025 değişikliği ile bazı düzenlemeler yapılmış olup bunlarla ilgili detaylı değerlendirmelere Madencilik Türkiye Dergisi'nin 1 Eylül 2025 tarih ve 129. Sayısında yayımlanan yazımızla değinmiştik. (<https://madencilikturkiye.com/orman-kanununun-16-maddesinin-uygulanmasina-dair-yonetmelikte-yapilan-22-agustos-2025-degisikligi-neler-getiriyor/>)

13. 07 Eylül 2025, Orta Vadeli Program (2026-2028)

Enerji ve madencilik sektöründe yönelik OVP hedefleri arasında; kullanılan kritik teknoloji ve ekipmanların geliştirilmesi ve yerleştirilmesine yönelik Ar-Ge ve Ür-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi, bu sektörlerde dijitalleşme teknolojileri ve altyapısının geliştirilmesi, radyoaktif hammadde, metalik maden, nadir toprak elementleri ve endüstriyel hammaddelerin potansiyel rezerv alanlarının belirlenmesi, yurt içi

ve yurt dışı maden ve jeotermal kaynakların uluslararası standartlarda ve sürdürülebilir madencilik politikaları çerçevesinde aranarak ekonomiye kazandırılmasının sağlanması, madencilik sektöründe Ar-Ge'ye dayalı yerli teknoloji ve ürün geliştirilmesi çalışmalarının yapılması, katma değeri yüksek bor ürünlerinin üretim ve satış miktarının artırılması, nadir toprak elementleri ve lityum karbonatın ekonomiye kazandırılması, madencilik ve enerji faaliyetlerinde yatırım güvencesinin sağlanmasına yönelik ikincil mevzuatın hazırlanmasına yer verilmiştir.

14. 04 Ekim 2025, 10442 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı

01.01.2025 tarihinden geçerli olmak üzere IV Grup madenler ile krom madeni için Maden Kanunu'na ekli (3) sayılı tabloda yer alan oranların %25 artırımlı olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Bu konudaki detaylı değerlendirmelerimiz için 01 Aralık 2025 tarih ve 131 sayılı Madencilik Türkiye Dergisi'nde yer alan "Madenlerden Alınan Devlet Hakkının Artışına Yönelik İdari Kararların Hukuki Çerçevesi ve Sorunlar" başlıklı yazımıza bakılabilir. (<https://madencilikturkiye.com/madenlerden-alinan-devlet-hakkinin-oraninin-artisina-yonelik-idari-kararlarin-hukuki-cercevesi-ve-sorunlar/>)

15. 30 Ekim 2025, Maden Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Maden Kanunu'nda 7554 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği 24 Temmuz 2025 tarihi itibarıyla önemli değişiklik ve düzenlemeler olmuştur. Bunların ikinci mevzuat olan Maden Yönetmeliği hükümlerine aktarılması için öncelikle MAPEG tarafından Yönetmelik Taslağı ilgililerin görüşlerine açılmış, akabinde nihai metin 30 Ekim 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Maden Yönetmeliğinin çeşitli maddelerinde değişiklikler yapıldığı gibi Yönetmelik ekinde yer alan formlarda da (Ek-10 Ön Arama Faaliyet Raporu, Ek-11 Genel Arama Faaliyet Raporu, Ek-12 Detay Arama Faaliyet Raporu, Ek-13 İşletme Projesi, Ek-16 Kamu Yatırımları Yapı Hammaddesi Talep Projesi) uygulamacıların dikkatle değerlendirmeleri gereken düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemenin pek çok boyutu olmakla beraber bu yazımızda tüm düzenleyici işlemlerde olduğu gibi yapılan bu değişikliklerle getirilen hükümlerin de hangi tarihten itibaren ve hangi aşamadaki işlem süreçlerine uygulanacağı konusuna değinmek isteriz. Bu kapsamda, Yönetmeliğin 28. Maddesi ile değiştirilen Maden Yönetmeliği'nin Geçiş Hükümleri başlıklı Geçici 12. Maddesinde, ruhsat düzenlenmeden önce izin alınmasına dair hükümlerin 24 Temmuz 2025'den önceki müracaat ve ihalelere uygulanmayacağı, aynı tarih itibarıyla işletme ruhsat süresinin bitimine 2 aydan az kalan ruhsatların temdit başvurularında temditte ilgili yeni düzenlemeler

getiren hükümlerin uygulanmayacağı, yatırım teminatı yükümlülüğünün 24 Temmuz 2025'den önce yapılan müracaat ve ihalelere uygulanmayacağı, Yönetmelik Ek-10 (Ön Arama Faaliyet Raporu), Ek-11 (Genel Arama Faaliyet Raporu) ve Ek-12 (Detay Arama Faaliyet Raporu) ile üç boyutu ve miktarıyla rezerv belirleme yükümlülüğüne ilişkin maddenin 24 Temmuz 2025 itibarıyla arama ruhsat süresinin bitmesine 2 yıldan az kalan ruhsatlara uygulanmayacağı, 24 Temmuz 2025 tarihinden önce düzenlenmiş ruhsatlarda ormanlık alana ilişkin izin taleplerinin orman kanunu uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı'na değerlendirileceği ve yine 24 Temmuz 2025 tarihinden önce yapılan müracaat veya ihaleler üzerine düzenlenmiş ruhsatlardan Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlarla ilgili izinleri alamayanlar için Yönetmeliğin 111ç maddesinde yapılan değişiklikten önceki düzenleme uygulanmaya devam edilecektir.

16. 13 Kasım 2025, Maden İzinleri Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Maden Kanunu'nda ve Yönetmeliğinde yapılan düzenlemeler sonrası ruhsat düzenlenmeden önceki aşamada alınacak kurum görüşleri nedeniyle Maden Kanunu'nun 7. Maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrası gereğince ilgili kurum tarafından IV. Grup ile stratejik ve kritik madenlere izin verilmeyen hallerde konuyla ilgili nihai kararı verecek olan Maden İzinleri Kurulu'nun çalışma usul ve esasları bir Cumhurbaşkanlığı yönetmelikle düzenlenmiştir. Kurul'un başkanlığını Cumhurbaşkanı tarafından görevlendirilen Cumhurbaşkanı Yardımcısı yürütecektir. Kurul'un diğer üyeleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Maliye ve Hazine Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile izinler hakkında karar vermeye yetkili bakanlıkların veya idarelerin bağlı, ilgili, ilişkili olduğu bakanlıkların (Tarım Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı gibi) bakanları olacaktır. İlgili idare tarafından olumlu görüş verilmeyen IV. Grup veya kritik ve stratejik madenler için üstün kamu yararına karar verilirken "sahanın rezerv potansiyeli, yeri, cinsi ve ekonomiye katkısı" kriterleri göz önüne alınacaktır. Kurul'un kararına esas olacak çalışmalar; sahada madencilik faaliyeti yapılmasında kamu yararı olmadığına dair ilgili kurum görüşü ve buna karşılık sahanın yukarıda açıklanan kriterler çerçevesinde alanda madencilik yapılmasında kamu yararı olduğuna dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görüş ve raporudur. Kurul'un toplantıları tüm üyelerin katılımı ile yapılacak olup, kararlar oy çokluğu ile alınacaktır. Kurul nihai karar için ihtiyaç halinde ilgili bakanlıkların bakan yardımcılarında oluşan bir aylık çalışma süresi olacak alt kurullar oluşturulabilir. Ayrıca konu ile ilgili ihtiyaç olması

halinde, Kurul Başkanı (Cumhurbaşkanı Yardımcısı) tarafından belirlenen uzman veya uzman heyetten bir ay içinde Kurul'a rapor sunması istenebilecektir. Tüm bu çalışmalar neticesinde Kurul, söz konusu alanda madencilik faaliyeti yürütülmesinde üstün kamu yararı olup olmadığını yukarıda verilen kriterler (sahanın rezerv potansiyeli, yeri, cinsi ve ekonomiye katkısı) ve anayasal ilkeler çerçevesinde belirlenecektir. Kurul projede değişiklik yapılması, sahanın küçültülmesi gibi değişikliklere karar verebilir. Bu çerçevede Anayasa'da tarım arazilerinin, kıyıların, kültür varlıklarının, ormanların, şehirciliğin, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının düzenlendiği maddelerde yer alan kriterlerin de birlikte ele alınarak karar verileceği düşünülmektedir. Kurul kararı, tüm teknik çalışmalar, görüşler ve karara muhalif olan Bakanlıkların muhalefet şerhleriyle beraber yani dayanaklarıyla beraber saklanacaktır. Kurulun alacağı karar madencilik faaliyeti lehine ise MAPEG tarafından ruhsatlandırma ile ilgili işlemlere devam edilecektir. Aleyhe ise bu karar ruhsat veya talep sahiplerine tebliğ edilecektir, bu karara karşı genel düzenlemelere dayalı olarak idare mahkemesinde dava açılması söz konusu olabilecektir.

17. 11 Aralık 2025, İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Maden Kanunu'nda 7. Madde izinlerinden olan işyeri açma ve çalıştırma ruhsatlarına ilişkin olarak yönetmelikte yapılan düzenleme ile eklenen 45/A maddesi ile, bazı durumlarda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na ruhsat düzenlenmesine olanak tanınmıştır. Bu durumda başvurularını yapmış olmalarına rağmen yetkili idarelerce 2 ay içinde işyeri açma ve çalışma ruhsat alamayan işletmeler, gerekli harçları yatırarak Bakanlık üzerinden ruhsatlandırma sağlayabilecektir. İlgili işlemler Bakanlık adına il müdürlüğü üzerinden yürütülecek olup, il müdürlüğüne yapılacak ruhsatlandırma başvurusu üzerine yetkili idareden ruhsatlandırma işleminin yapılmama gerekçesi sorulacak, 15 günlük süresinde yanıt vermemesi halinde bu idarenin görüşü olumlu sayılacak, görüş sonrası yapılan inceleme neticesinde varsa eksiklikler talep sahibine bildirilecek, aykırılıklar giderildiğinde resen ruhsat düzenlenecektir.

18. 31 Aralık 2025, Yatırım Teminatı İlanı

Maden Kanunu Temmuz değişikliği ve Maden Yönetmeliği değişikliği sonrasında arama ruhsatlarının gruplarına ve dönemlerine göre yatırım teminatı bedelleri belirlenmiş olup IV. (c) grubu ruhsatlarda 2026 yılı için toplam teminat tutarı 6.000.000TL olup, bunun 4.650.000TL'si detay arama, 1.250.000TL'si genel arama 100.000TL'si ise ön arama dönemi olarak belirlenmiştir. ●